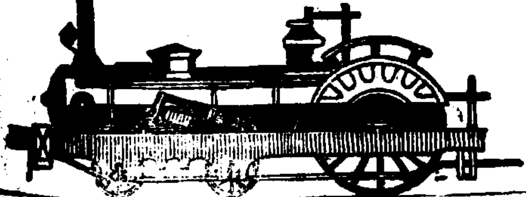
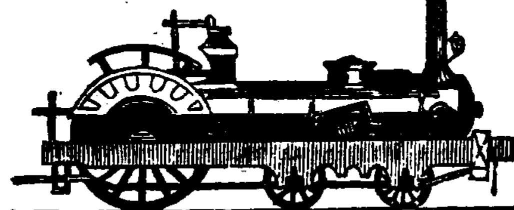
3. N°. 57. MAANDAG 17 Julij. 14de Jaargang.

DE LOCO MOTIEF.
SAMARANGSCH HANDELS EN ADVERTENTIE-BLAD.

Abonnementsprijs per Jaar.
...RANG .... ƒ 18.—
... en de BUITENBEZITTINGEN .... „ 20.—
... geschiedt **vooruit.** — Brieven **franco.**
... tweemaal 's weeks Maandags en Vrijdags.

HOOFD-BUREAU: te Samarang bij DE GROOT, KOLFF & CO.

Te Batavia bij G. KOLFF & Co.
„ Soerabaija „ THIEME, KOLFF & Co.
„ Cheribon „ M. BLOK & Co.
„ Tagal „ Wed. DORT & Zn.
„ Pecalongan „ J. C. SIMONET.
„ Soerakarta „ DE GROOT, KOLFF & Co.
„ Madioen „ JAMES DAVIDSON.
Te Pasoeroean bij WEYERMANS & Co.
„ Banjoemaas „ M. S. CHERIMAN.
„ Djocjakarta „ C. F. PHILIPS.
„ Padang „ V. ZADELHOF en FABRITIUS.
„ Makassar „ K. SUTHERLAND.
Voor Nederland „ JOH. NOMAN & Zn. Zalt-Bommel.

Prijs der Advertentiën.
Voor EEN tot TIEN Woorden voor 2 plaatsingen ƒ 1.—
„ iedere volgende VIJF Woorden .... „ 0.50
Behalve het Zegel voor den Lande.
De betaling geschiedt **vooruit.**— Brieven **franco.**
Advertentiën te bezorgen vóór 12 uur.

...trek van de Landmail.

...SCHE 22 — ENGELSCHE 10—27 Julij.

...n woord over Amerika.

... verwonneling; heil den overwinnaar! ...eurdienst en in 't algemeen het Fetischmus ...agelijks zijn einde wat het leerstellige aan..., schoon het dogma sterft, de vereering ...ch voort, zij 't ook gewijzigd, zij 't ook in ... vorm. De waarheid wordt dikwijls verguisd, ...heid miskend, het regt vertrapt; voor 't ge...n brengt men vaak wierook en myrrhe, voor ...nde zon slechts buigt men zijn knie. Dat is ...olg van het beginsel der *faits accomplis.*

... het Zuiden van de Vereenigde Staten van ...-Amerika spreken!

...n het, sterk door de verbazende zorgeloosheid ... vijand, den voorspoed nog zag verbonden ...n wapenen — toen werd het hemelhoog verhe...oor Europa en verdere deelen van den aardbol; ...bazuinde men zijn roem aan alle hoeken der ...n uit; toen was er geen volk zoo vrijheidlievend, ...heldhaftig als de Geconfedereerden; toen was er ...man zoo beleidvol, zoo prijzenswaard als Jef...n Davis. Doch nu het, na de hardnekkigste ...diging, aan honger en wanhoop ten prooi, moet ...ten voor het Noorden — nu wordt het verket... verdoemd en vervloekt; nu zijn de Zuidelijken ...en; nu is Jefferson Davis het hoofd van el...ge slavenhouders, ja een dief, voor wien de tucht...traf een welverdiende belooning mag heeten, ter...mand Lincoln een Mozes en Johnson een Jozua ... overweldiging van het Zuiden een Godsoordeel, ...zoenoffer acht. Arme Geconfedereerden!

...t zij verre van ons, den slavenhandel in bescher... te nemen of op eenige wijze te willen veront...digen; hij is zonder twijfel een ramp, een kan...een geesel voor het menschdom, een schande ...ons geslacht. Maar zoo min als een individu ...regt heeft, om zijn natuurgenoot, die zich b. v. ...dronkenschap te buiten gaat, deswege van zijn ...eid te berooven, zoo min is het ook o. i. een natie ...hoofd, om in de huishoudelijke aangelegenheden ...de andere met geweld tusschen beide te komen, ...einde wat haar verkeerd schijnt, te doen ophou...

En zoo min als het billijk is, dat een mensch ...naaste dwingt, om het verbond, dat in volle vrij...gesloten werd, voort te zetten, zoo min is het ...een volk goed te keuren, dat het een ander door ...onnen-argumenten zoekt over te halen, om het plan ...afscheiding vaarwel te zeggen. „Iedere zelfstandige ...e," sprak Seward op den 3den April jl. „iedere natie ...t het regt, haar eigen belangen naar eigen inzigt ...regelen, en alle natiën zijn verpligt zich zoo te ...ragen, dat zij den vrede op aard en de goede ...standhouding onder de menschen bevorderen." Wie ...r dat regt geen gevoel heeft, die toont alleen, dat ...geen vonkje rein liberalisme in zijn hart te vinden ...die toont alleen, dat hij de weldaden van een ...stitutioneelen regeringsvorm kent noch waardeert; ...toont alleen, dat de knoet hem dierbaar is, dat ...oog en oor slechts open heeft voor het despotisme. ...Maar werd door Seward zelf, werd door het Noor... dat regt volkomen geëerbiedigd? — Aangenomen, ...het werkelijk voor de afschaffing der slavernij ...ed, dan blijft het toch nog altijd de vraag, of ...door die bemoeijenis de perken zijner bevoegdheid ... te buiten ging, en 't is ons onmogelijk, hierop ...ander dan een bevestigend antwoord te geven. ...Hebben echter de Federalen ook niet de wapenen ...gevat, met het oogmerk om het Zuiden de wet ...r te schrijven, als ware dat Zuiden hun min...e en niet hunns gelijken in regten? — „Lang ge...te het aan sophisten, de meening te doen heer...en," dat Amerika uitsluitend vocht voor de ophef...g of bestendiging der slavernij; de waarheid heeft ... dit verdichtsel achterhaald en vernietigd. Neen ...t voor een menschlievend idée slechts (!) hebben ...Federalen den krijg begonnen, maar ook voor de ...ht naar prioriteit of het absolutisme. Ware het ...ginsel inderdaad zoo edel geweest, als sommigen ... nu diets willen maken, dan kon men met reden ...h verwonderen, dat de Zuidelijken door Lincoln ...r rebellen, voor oproerlingen werden uitgekreten, ... dat Johnson het doodvonnis uitsprak over Jef...son Davis. Het laatste moge in harmonie zijn met ... *lynch*wet, met al den willekeur, met al het des...tisme, dat in de vrijheidlievende staten nog ge...den wordt, 't is zeker in hevigen strijd met het ...grip van menschenliefde, en wat het eerste betreft, ...mand gebruikt het woord *rebel,* of hij moet in het ...nkbeeld verkeeren, dat hij de meerdere is. Bij een ...ndgenootschap, zooals de Vereenigde Staten immers ...rmden, klinkt zulk een kwalifikatie nog al vrij ...rlacht.

Om die redenen stemmen wij niet in met de lofzangen, door de hedendaagsche vrienden van het Noorden aangeheven; om die redenen dunkt ons het woord *zoenoffer* o. a. hoogst ongepast. Ook ons Godsbegrip verzet zich tegen zulk een vonnis. Laten anderen hierin een welgevallen hebben; het zij hun van harte gegund! Maar laten zij dan tevens eens nadenken over de vraag, of ook de slag bij Bull's Run, dien de Zuidelijke wonnen, als een Godsoordeel moet beschouwd worden; of ook die een zoenoffer mag heeten.

Het Zuiden is ten onder gebragt; de sterkere arm van het Noorden heeft het gedwongen, om te bukken. De nakomeling zal rigten, en kan onpartijdiger zijn dan de tijdgenoot. Doch wordt ook de geschiedenis verschillend voorgesteld, gelezen en verstaan; gaat het ook met haar als met een schilderstuk, dat verschillend begrepen wordt, al naar dat de lichtstralen op het coloriet vallen en al naar dat het æsthetisch gevoel der beschouwers ontwikkeld en veredeld is — zoo lang er op de wereld nog een hart klopt voor vrijheidsliefde en heldenmoed, zoo lang zal er nog een stem zijn, die aan het Zuiden de eer geeft, welke het verdient, al laakt ze ook zijn bescherming der gruwelijke slavernij.

Bekendmakingen.

Voor het Land. De Resident van *Samarang* maakt bij deze bekend, dat op aanstaanden *Maandag* den 17den dezer het Kantoor van den Algemeenen Ontvanger geopend zal worden in de Localen van het Stadhuis alhier.

Samarang, *De Resident voornoemd,*
den 14 Julij 1865. (1432) KEUCHENIUS.

(*Gratis.*) De Sub-Commissie van Onderwijs te *Samarang,* maakt bij deze bekend, dat op den 17den, 18den, 19den en 20sten dezer, des morgens ten 8 ure, openbaar Examen zal worden gehouden bij de *vijf* Gouvernements Lagere Scholen aldaar en zulks wel op den 17den bij de Gouvernements 1ste Lagere en Protestantsche Weeshuis-School, op den 18den bij de Gouvts. 2de Lagere School, op den 19den bij de Gouvts. 3de Lagere School en den 20sten bij de Roomsch-Catholijke Weeshuis-School.

Namens de Sub-Commissie van Onderwijs:
Samarang, *De Secretaris,*
den 12den Julij 1865. J. P. METMAN.

Commissarissen voor de belangen der Particuliere en Gouvernements Scholen over de maand Julij 1865:

De Heer Mr. P. J. Roosegaarde Bisschop. De Heer E. A. Lange.

IN-OFFICIEEL GEDEELTE

Aangeslagen Vendutiën.

Op DINGSDAG den 18den Julij, bij den Pachter der Pandjeshuizen, en

Door de Internationale Crediet Vereeniging, in het Vendu-Locaal van *Soesman & Co.*

Op WOENSDAG den 19den Julij, achter oude Residentie-Kantoor, van eene partij Afbraak, en

In het Vendu-Locaal van *Thooft & Co.*

Op DONDERDAG den 20sten Julij, bij den Pachter der Pandjeshuizen, en

Door *Dorrepaal & Co.,* van diverse Houtwerken, te Torbaija.

Op VRIJDAG den 21sten Julij, bij den Pachter der Pandjeshuizen.

Orfèverie Christofle à Paris,

uit deze wereldberoemde fabriek ontvingen wij eene factuur Pleetwerk, als: Drankzetjes, Olie- en Azijnstellen, Lepels en Vorken in kistjes en zonder kistjes, Theelepels in étuis enz., enz.

(1464) SOESMAN & Co.

AVIS AUX MALADES
Pilules Gourmandes Pourgatives de Cauvin.

Ce précieux **purgatif et dépuratif végétal**, au si simple que peu coûteux, est le plus sûr moyen de détruire les **constipations** les plus rebelles, **la bile**, les **glaires**.

Il est souverain contre les **gastrites les gastralgies**, les **maladies de foie**, des **intestins**, les **dartres**, les **rhumatismes**, **la goutte**, les **désorganisations périodiques**, les **retours d'âge**, et généralement contre toutes les maladies du **sang** et des **humeurs**.

Boîte de 30 pilul., 2 fr. De 60 pilul., 3 fr. 50.

A PARIS, A LA PHARMACIE CAUVIN

PLACE DE L'ARC-DE-TRIOMPHE, No. 10.

Et dans toutes les bonnes Pharmacies.

(1462) Depôt général à Batavia chez L. PLATON.

UITVERKOOP!! CONTANT.
VOORDEEL! VOORDEEL!!

De ondergeteekenden zullen nog slechts één maand met hunnen uitverkoop tot Europesche prijzen voortgaan — en zijn alsnog voorzien, van: Hollandsche Groentens in blik, Julienne, Cellerie au Jus, diverse Soepen, Eng. en Holl. Zuren, Chocolaad Sigaartjes, uitmuntende Stoomzalm, gedroogde Vruchten en Groenten, Vruchten op Water en Brandy, Petits Pois en eene massa andere Provisiën. - Verder:

Toko-Meubilair, Leg- en Staande-Kasten, Amerikaansche en Holl. Tabak, Cambrics No. 30, Tafellakens *f* 1.— per pees, Moderateur-, Hang- en Staande-Lampen, waarioze Onder- en Boven-Balons, Heeren-Hoeden, Heeren- en Dames-Schoenen, Theeserviezen, Berlijnsch Zilveren Drank- en Zuurzetjes, idem Serviezen, stellen Lepels en Vorken, Messen idem.

Verder: Uitmuntende Roode Wijnen, Madera, Port-, Rhijn- en Tafelwijnen, Likeuren geassorteerd, Siropen, Sla-Olie, Scheeps-Gort, India Pale Ale, enz. enz.

En eindelijk:

Let wel!

Puike Boter *f* 12.—	Portwijn	24/2 fl.	*f* 28.—
Wijn-Azijn „ 3.—	Madera		„ 24.—

Z. M. Kaas . . *f* 5.—,

nog eenige van de eerste vaatjes Gras-Boter *f* 14.—.

(1465) TORLEY DUWEL & Co.

John Little & Co.

nemen de vrijheid hierbij ter kennisse te brengen, zoowel van de bewoners van *Java* als nabûrige omstreken, dat zij een Handelshuis te *Batavia* geopend hebben in verband met hun etablissement te Singapore, waarin zij steeds zullen voorzien zijn van alle artikelen van algemeen gebruik en daaronder een belangrijk assortiment in de beste kwaliteiten van

Wijnen, sterke Dranken en Bieren, gepreserveerde en ingelegde Eetwaren, Militaire Kleedingstukken voor Zee- en Landmagt, Manilla en andere Sigaren, Artikelen van Goud en Zilver, echte en nagemaakte Zilveren Serviezen, Artikelen van Yzer, Glas, Messen, Vorken en Keukengereedschappen, gemaakte Kleedingstukken en Ondergoed, Lakens en Wollen Stoffen, Boeken en Schrijfbehoeften, Parfumeriën, Schoenen en Laarzen, gelakkeerde en gesnedene Artikelen van Chineesch Ivoor, Waaijers en nieuwe aardigheden, Manilla Pina Zakdoeken en Hussé Japonnen, Bombay opgelegd Werk.

J. L. & C°. hebben het voornemen *alleen à contant* te verkoopen en hopen door hunne langdurige ondervinding ieders voldoening te geven, terwijl tevens hunne begunstigers staat kunnen maken tot de voordeeligst mogelijke prijzen te zullen worden bediend.

LONDEN, 20, Cannon Street, City 1865.

Agent te Samarang,

[1466] den Heer J. C. GRAY.

Piano's.

Fleig (méchanique Rohden) steeds ruime keus, bij J. H. SCHAEKEN

(158) *R. C. Weeshuis.*

Ontvangen bij P. Johannes & Co.:

Diverse Vruchten op Water, Engelsche Beschuit in ½ en ¼ blikken, goede Tafelwijnen, Zoetemelksche Kazen, Yams, Petits Pois, Truffels. (1481)

THEUNISSEN & CO.
MARCHANDS-TAILLEURS.
HEEREN MODE-MAGAZIJN.

Ontvangen per *Maria Adriana*:

Een buitengewoon fijn bewerkte factuur Schoenen, bestaande in: Verlakte Lederen Halve Laarzen met Elastique op zijde, Patent- en Was-Lederen Halve Laarzen met dubbele zolen (deze beide soorten zeer geschikt voor Paardrijden), Verlakte Lederen Bottines met Elastique op zijde en (1482)

Verlakt Lederen Rijgschoenen.

Gekookte en ongekookte Lijnolie,

bij A. G. BRUCKNER,

(1483) *Pesaijangan.*

Gemaakte Heeren-Hemden

zijn tot verschillende prijzen à CONTANT te bekomen in het *Roomsch-Katholijke Weeshuis*.

(1755) J. H. SCHAEKEN

Pas ontvangen:

Fijn pleeten Kandelaars, Blakers, Messenleggers, Likeurstellen, Eijerenzetjes en Koffij- en Thee-Serviezen met Bouloirs.

Cristallen Messenleggers, Schrijf-Cassetten, Dames Werkkistjes, diverse echt Engs. kleine en groote Scharen, IJzeren Sleutelmandjes, John Albertij- en Jules Robin Cognac, witte Brandewijn, Punch en Likeuren van Fockink, Vin de Bourgogne en Champagne Carte-Blanche op ½ en ¼ fl. enz. enz.

Alles à *Contant* bij (1461) J. J. VOLKERT.

Zeestrand No. 57.
Photografisch Atelier van
LAZARE & CO.

dagelijks geopend des morgens 9 — 11 uur.

Visite-Kaartjes per 12 stuks *f* 24.—

[326]

De Wed. A. G. SMIT & Co.
RIJTUIG-FABRIEK.
op den weg van Oenarang,

(607) TEGENOVER DE LOGE.

SAMARANG

Met toestemming van den Heer Resident van Samarang.

GROOT EN PRACHTIG

KUNSTVUURWERK,

BENEVENS:

de voorstelling van een heerlijk Panorama langs de boorden der Amerikaansche rivier Missisippi,

lang 500 en hoog circa Twintig voet.

Onder de vuurwerken zal vooral uitmunten eene nog nimmer vertoonde

Kunstmatige voorstelling van het Zeegevecht tusschen het Amerikaansche Kaperschip Alabama en het Fregat Kearsage,

voorgevallen in het gezigt der Fransche Kusten.

Afgewisseld door de uitvoering van gepaste Muzykstukken.

Deze groote feestelijke voorstelling zal plaats hebben

in den avond van Woensdag 2 Augustus 1865.

in eene geheel afgesloten ruimte op de Aloon-Aloon.

Om dit feest voor een ieder toegankelijk te maken, zijn de prijzen gesteld als volgt:

Voor een Persoon 1ste rang	. . . .	*f* 2.—
„ „ Kind	. . . .	„ 1.—
„ „ Persoon 2de rang	. . . .	„ 1.—
„ „ „ 3de „	. . . .	„ 0.50

Aanvang der Voorstelling des avonds ten 8½ ure.

Toegang-kaartjes te bekomen bij de Heeren DE GROOT, KOLFF & Co. en G. C. T. VAN DORP.

Bestellingen van kleine Vuurwerken worden aangenomen ten Huize van J. WINTER, Scheeps-Gezagvoerder alhier. (1484) Th. GORS.

SAMARANGSCH
LIEFHEBBERIJ TOONEEL.
TOT NUT EN VERMAAK.

Op Woensdag den 19den dezer,

zal met medewerking van de

Muzijk-Vereeniging St. Cecilia,

voor de zesde of laatste Voorstelling van het abonnement,

TEN TOONEELE GEVOERD WORDEN:

VATEL

de kleinzoon van een Groot man,

BLIJSPEL MET ZANG

IN EEN BEDRIJF.

En na hetzelve:

DE DUIVEL OP 'T DORP,

nieuw groot oorspronkelijk Blijspel met zang

IN EEN BEDRIJF.

Voor niet geäbonneerden zijn voor deze Voorstelling Entrée-kaartjes te bekomen:

voor een HEER *f* 2.50, DAME of KIND *f* 2.50;

de Entrée-kaartjes zijn verkrijgbaar op Dingsdag den 18den en op den dag der Representatie in het Commissie-Huis van Gebrs. CLIGNETT, in de Oude Stadhuis-Straat, Hoek Hoofdwacht-Straat, alwaar op die dagen vaste Plaatsen kunnen besproken worden tegen extra betaling van 50 Cts., waarvoor Billetten met de nummers der genomene plaatsen zullen worden afgegeven.

(Aan het Komedie-Gebouw zullen 's morgens geene Kaartjes verkrijgbaar of Plaatsen te bespreken zijn.

De Deuren zullen om 6 ure geopend zijn.

Aanvang ten half acht ure.

Namens de Directie:

De Secretaris,

J. J. A. H. CLIGNETT.

Het 4de Zomer-Concert,

zal eerst acht dagen later plaats hebben.

17 Julij 1865. (1485) W. HöSEL.

De ondergeteekende zijne Toko-zaken aan de Heeren **SCHALLIG & C°.** en **H. A. DREHFAHL,** met 1°. Maart jl. overgedaan hebbende, heeft de eer het publiek daarvan kennis te geven.

P. JOHANNES.

SAMARANG, 7 Julij 1865. [1401]

Met referte tot bovenstaande Advertentie hebben de ondergeteekenden de eer kennis te geven, dat zij de Toko-zaken van den Heer **P. JOHANNES** sedert 1°. Maart de overgenomen hebben en in hetzelfde lokaal zullen voortzetten onder de firma:

P. JOHANNES & CO.

SAMARANG, [1402] SCHALLIG & Co.

7 Julij 1865. H. A. DREHFAHL.

De ondergeteekende maakt bij deze bekend, dat hij te *Soerakarta* heeft opgerigt eene TOKO en KOMMISSIEHUIS en zich tevens belast met het houden van VENDUTIEN.

(1486) J. A. MANUEL J'.

De Heer A. LEDEBOER F'. heeft van af heden mijne Generale Procuratie.

(1487) J. A. MANUEL J'.

SOERAKARTA, 15den Julij 1865.

J. Mendes da Costa,

heeft een *morgen* uur disponibel tot het geven van particulier onderwijs aan huis der belanghebbenden. (1467)

Een jongmensch, voorzien van goede getuigschriften, zoekt ter opleiding van een paar jonge kinderen, eene plaatsing als GOUVERNEUR.

Adres onder Lett. X bureau *Locomotief.* (1403)

De ondergeteekenden recommanderen zich voor het houden van VENDUTIES. (1468) Gebrs. SCHALLIG & Co.

Worden nogmaals aan zijne Debiteuren herinnerd, met het einde dezer maand hun Debet aan te zuiveren aan den Heer J. KALDEN te Poerworedjo, ter voorkoming van onaangenaamheden. (1469) L. MAFFICIOLI.

Debiteuren en krediteuren in den boedel van wijlen den Chinees KWEEK IK YANG, worden verzocht betaling of aangifte te doen aan den

Testamentair Executeur,

[1470] KWEEK HIESOEN.

SAMARANG, 13 Julij 1865.

Aan belanghebbenden!

Zij die nog afdrukken verlangen, van de ten vorigen jare genomene Négatieven, kunnen ze nog erlangen tot medio Augustus, na welken tijd de Clichés vernietigd worden.

Brieven en gelden franco. (1471)

DJOCJOCARTA. S. W. CAMERIK.

Attentie S. v. P!

Aan het geëerde publiek van Samarang, stelt de ondergeteekende mits deze bekend, dat hij eene Wagen-Fabriek, Huis- en Scheeps-Smederij heeft geopend, (voorloopig in de Wagen-Verhuurderij vroeger Wed. VAN TRAPPE), zich minzaam aanbevelende, voor alles wat zijn vak betreft.

BOMBAÄN. (1488) G. A. OMLOO.

Gehuwde lieden van de Protestantsche Godsdienst reflecterende op de betrekkingen van Weesvader en Weesmoeder in het Protestantsche, Wees- en Armenhuis alhier, gelieven zich ten spoedigste met franco brieven te wenden tot het Bestuur van dit gesticht.

Namens het Bestuur:

Het Lid Secretaris,

(1489) C. NORTIER AZN.

Een gewezen Kontroleur van middelbaren onderdom, gezond van gestel, gehuwd, (heeft pensioen gevraagd), bekend met de Koffij-, Rijst-, Cacaö-Kultures enz., wenscht in eene Partikuliere Landelijke Onderneming geplaatst te worden als Administrateur.

Adres onder Lett. J. C. W., Bureau *Locomotief*, (franco). (1490)

Nederlandsch-Indische Spoorweg Maatschappij.

Het Comité van Bestuur der Nederlandsch-Indische Spoorweg Maatschappij noodigt door deze de leveranciers aan genoemde Maatschappij uit, voortaan *maandelijks* intedienen de rekeningen in duplo, opgemaakt voor de gedurende de afgeloopen maand gedane leverantiën. (1491)

Noord Hollandsche Brand-Verzekering Maatschappij
gevestigd te Amsterdam
Brand-Verzekering Maatschappij „EUROPA"
gevestigd te Amsterdam.
Nederlandsche Zee- en Brand-Verzekering Compagnie
gevestigd te Rotterdam.

De ondergeteekenden belasten zich met het sluiten van Polissen van Assurantie tegen de ter plaatse gebruikelijke premiën.

De Hoofd-agenten der Internationale Crediet- en Handels-Vereeniging „Rotterdam"

(1198) J. VAN MAANEN.

BATAVIA, C. S. VAN HEEKEREN.

SOERABAIJA, } Agentschap der Intern. Cred.- en Hand.-Vereeniging „Rotterdam".

Risico's tegen Brand- en Zeegev[aar]

worden aangenomen voor rekening van:

De 1ste N. I. Zee- en Brand-Assurant[ie] Maatschappij.

De 2de N. I. Zee- en Brand-Assuran[tie] Maatschappij.

De Nederlandsche Lloyd.

De Soerabaijasche Zee- en Brand-As[su]rantie Maatschappij.

Ten kantore van B. KOPERSMIT & Co

(43) *Samar[ang]*

ALGEMEENE ASSURANTIE MAATSCHAPPIJ

HELVETIA

GEVESTIGD TE

ST. GALLEN, ZWITSERLAN[D]

De ondergeteekenden, daartoe ge[...]tigd, zijn bereid, Risico's tegen Ze[...] vaar op de gewone conditiën te teekenen.

(1348) E. MOORMANN & C[o]

Javasche Zee- en Brand-Ass[u]rantie-Maatscappij.

O. I. ZEE- EN BRAND-ASSURANTIE MAATSCHAPPIJ.

Risico's tegen **Zee-** en **Brandgevaar** worden [aange]nomen voor rekening van voornoemde Maatschappij.

SAMARANG, 1 *Januarij* 1865 V. J. VAN DOLDE[R]

(1414) *Kantoor van de O. I. Maats. van Adm. en L[...]*

Aan Heeren Handelaren van Samarang.

TE HUUR een groot nieu[w] Pakhuis,

geschikt voor alle Producten, gelegen aan het [...]naal, naast de Pakhuizen van de Heeren *Nac[...] & Co.* te bevragen bij den eigenaar.

G. A. OMLOO.

(1344) Adres Boebaän J. J. PAPELARD

TE KOOP WEGENS VERTREK:

Eene pretentie op J. MENDES DA COSTA g[root] *f* 345.25.— van het jaar 1862.—

[1473] TORLEY DUWE[L]

P.S. Binnenkort zullen meer pretenties te koop [...] den aangeboden.

TE KOOP 5000 stuks vuurvaste Steenen [...] Keggen.

Te bevragen in het *Heeren Logement* bij [...] VAN DE POLL, Gezagvoerder van het Ned. S[...] Stad Leijden. (147[4])

Wegens vertrek TE KOOP aangeboden:

Een aangenaam gelegen HUIS met Bijgebou[wen] en Erf te *Pengapon* in Wijk Letter C, No. 366, [te] bevragen bij (1492) J. F. JANSEN, [...]

TE HUUR terstond te aanvaarden het Huis, laatst bewo[ond] door den Heer H. MIESEGAES, te *Randoe Sa[ri]* te bevragen bij (1475) G. L. DORREPAAL.

TE HUUR Twee ruime Kamer[s] te bevragen bij de *Uitge[vers] der Locomotief.* (147[6])

TE HUUR om met 1°. Augustus te betrekken, het HUIS gelegen op *Sleco*, thans bewoond door den WelEd. Heer A. G. VELTMAN, te bevragen bij

(1428) Mev. H. BROUWER.

Gelden in leen

te bekomen bij (1472) L. MEIJER [...]

VERTREK DER
STOOMSCHEPE[N]

Van SAMARANG naar BATAVIA, 17, 24 en 31 Julij.

Van SAMARANG naar SOERABAIJA, 18, 25 Julij en 1 Aug.

NB. Den 20sten en 30sten Julij vertrekt [een] extra boot naar Batavia, kan des noodig tussc[hen]liggende plaatsen aandoen.

De Agenten,

(1431) NIEUWVEEN & SCHUURMAN

Geboorten.

Bevallen van eene *DOCHTER*, vrouwe J. E. VON SCHÖNBERG AUF ALTENSTADT, *de Bo[...]*

DJONGGRANGAN, 8 Julij 1865. (1493)

Sterfgevallen.

Heden overleed alhier de Heer CHERRIE VA[N] BRONCKHORST, in den ouderdom van ruim 56 jaren, diep betreurd door zijn nagelaten betrekkingen. (1478) *Namens de Familie,*

C. W. C. VAN BRONCKHORS[T]

DJOCJOKARTA, 8 Julij 1865.

Heden overleed alhier na een kortstondig en [...] lijden JOHANNES WILHELMUS ERLAND[...], geliefde Zoon van de ondergeteekenden.

SAMARANG, J. LASINET,

den 12 Julij 1865. A. L. VAN DEN ENG[H]

Kennisgave aan familiebetrekkingen, vrienden bekenden. (1480)

Heden nacht ten half *één* uur, behaagde het G[od] den Almagtigen, ons innigst geliefd jong[ste] *DOCHTERTJE*, AGNES FRANCISKA CLARA, den ouderdom van 11 jaren, tot zich te neme[n]. Onze droefheid en smart zijn groot.

SAMARANG, (1494) W. HöSEL.

den 17den Julij 1865. C. HöSEL, *Drusch[...]*

overleed ons oudste *ZOONTJE* WILLEM,
oud.

C. VAN LENNEP,
L. VAN LENNEP, *Meis.*

FFICIEEL GEDEELTE.

EXCELLENTIE DEN GOUVERNEUR-GENERAAL

zijn de volgende beschikkingen genomen:

VIEL DEPARTEMENT.

END: Een tweejarig verlof naar Nederland, wegens ziekte, ...nieur der tweede klasse bij 's lands burgerlijke openbare wer... Spengler.

MD: Tot predikant bij de protestantsche gemeente te Soera... ...C. van der Meer van Kuffeler, laatst predikant bij de pro... gemeente te Samarang, onlangs van verlof uit Nederland te... Tot kassier bij het vendu-departement te Samarang, de op wachtgeld R.F.O.Th. Bloem, laatst eerste kommies bij ...toor aldaar. Tot pakhuismeester te Wijnkoopsbaai (residentie Regentschappen), de ambtenaar op wachtgeld C.M. Ham, ...er bij de Braziliaansche koffij-bereiding in de residentie Che...

Bij de Sub-Kommissie van Onderwijs te Soerabaija.

...EN: Eervol, wegens vertrek, als lid J.C.R. Steinmetz, ...betuiging voor de als zoodanig door hem bewezen diensten.

MD: Tot lid J.H. Fuchter, notaris aldaar.

GOEDGEKEURD:

...dat door den Assistent-Resident van Benkoelen.

...OEMD: Tot lid der sub-kommissie van onderwijs te Benkoe... ...aarts, kapitein, militair kommandant aldaar.

...LITAIR DEPARTEMENT.

Bij het Wapen der Infanterie.

...DER: Tot inlandsche eerste luitenants, de inlandsche twee... ...ts Sandiman, Kemplo, Singoresso, Maska, Jondro en Tje...

...ARINE DEPARTEMENT.

...MD: Tot bootsman bij het marine-magazijn te Batavia J. ...t eerste zeilmaker in het vaste korps dek- en onder-officieren ...inklijke Nederlandsche marine, thans belast met de waarne... ...voormelde betrekking. Tot konstabel bij het marine-magazijn ...J.W. Kroezen, laatst konstabel in het vaste korps dek- en on... ...bij de Koninklijke Nederlandsche marine, thans belast met ...ing der voormelde betrekking.

Samarang.

...olgens de *Javasche Courant* No. 56, heeft de G. G. ...-Indie goedgevonden en verstaan, dat de voorwaar... de pacht van het slagten van vee te Maros, Boe... en Bonthain, Saleijer en in de Zuiderdistrikten, gemaakt bij de ordonnancie van 16 November ...aatsblad No. 105), voor de afdeeling Tontoli en onderhoorigheden) van toepassing worden ver...

...ij Besluit van den G. G. van Ned.-Indië, van den ...lij 1865, (No. 15) (Stbl. No. 97), is mededeeling dat de Koning, blijkens een kabinets-reskript van ...n April 1865, no 42, Hoogst Deszelfs goedkeuring ...leend op het Indisch besluit van den 4 Oktober ...o. 13 (staatsblad no. 142), betreffende het houden ...sters voor den burgerlijken stand van christenen, ...de tot de inlandsche bevolking in Nederlandsch-...

...ij Besluit van den 8sten Julij 1865 (No. 14) is goed ...n en verstaan krachtens magtiging des Konings ...kken de gouvernements kaneel-kultuur op Java, ...lasten de teruggave der daartoe afgezonderde gron... de bevolking, met uitzondering alleen van die welke op woeste gronden zijn aangelegd en tot in huur geschikt zijn.

...olgens bekendmaking van den Resident van Sama... het vertrek van den Franschen Mailstoomer van naar Singapoer vervroegd en gesteld op den 26 ...s.

...ij nemen andermaal de vrijheid, om onze stadge... te herinneren aan de gelegenheid, om zich te ...n, welke overmorgen avond bestaat, door de voor... van het Liefhebberij-Tooneel-Gezelschap.

...en telegram van Ambarawa meldt ons, dat in den nacht aldaar een zware aardbeving plaats had, ...r de muren der kazerne en van alle huizen ge... werden. Ook de kazerne te Banjoe-Biroe heeft ...eden.

...men zegt, werden hier (Samarang) insgelijks eenige ...ngen waargenomen.

...en andere telegram maakt melding van *twee* aard...n; de eerste op 16 dezer 's morgens tegen 9 uur ..., welke kort duurde maar hevig werkte, en de in den vorigen nacht omstreeks 2 uur 27 min. ...ing van deze — die der andere wordt niet opgege... was van ZZO. naar NNW. en hield 30 seconden ...rwijl er later nog acht minder hevige schokken gevoeld. Men vermoedt, dat de *Merapi* aan het is.

Sedert gisteren zijn hier geruchten in omloop aan... eenige onrustbarende teekenen in Solo. Volgens ...oude er een complot gesmeed zijn, tusschen eenige ...me inlanders — men zegt 10, — met het doel om een keizerrijk te stichten te Brambanan. De documenten, ...wijzing van één der zamenzweerders, die zijn handlan...u verraden hebben, gevonden, zijn allen gedateerd ...ecca! Tot heden wachten wij nog vergeefs op ant... op een telegram, dezen morgen naar Solo gezonden. ...stheid echter behoeft men, gelooven wij, niet te ...en; in Solo is immers de Hr. LAMMERS VAN TOOREN-... Resident?

Men telegrafeert ons uit Batavia:
... stoomschip Java is van Anjer vertrokken naar ...mpongs met den telegraafdraad voor de verbinding ...va en Sumatra.

In dit nummer van de *Locomotief* is een annonce ...men van den Heer GORS, die den 2den Augustus Samarangs inwoners op een *groot* en *prachtig* vuur...al vergasten: — krachtige reden om de voorstelling ...wonen. Maar er is een omstandigheid, nog meer af... nog meer geldend, nog meer dringend, en dat is ...t, dat de Heer GORS eenige maanden geleden door ...and op het Zeestrand een groot verlies leed. Met ...g daarop vooral vragen wij een zeer talrijke op... ...en ook ditmaal zal die roepstem wel niet te ver...zijn!

Onze Korrespondent te **Tagal** schrijft ons dd. 11 ...l.

...urdag avond had er een hevige brand plaats. — Een steenen huis aan een Chinees toebehoorende, werd ...ooi der vlammen. Aan de ijverige pogingen van ...andspuit-personeel, ondersteund door eenige der al... garnizoen liggende soldaten is het te danken, dat ...ndende huizen geheel gespaard gebleven zijn. Huis ...nboedel van den Chinees was verzekerd, en de schade ...eer belangrijk wezen.

Den 1sten Augustus zal alhier eene veemarkt ge...n worden.

Volgens sommigen, heeft men in de Assistent-resi... Pamalang Petroleum gevonden."

Ingezonden Stukken.

...strijder tegen moderne théologie.

...oud Regt of een nieuw Onregt?

Heer VAN GENNEP heeft een soort van parodie ge... op een request van eenige leden der Evangelische

king der zoogenaamde Moderne Théologie uit de kerk van N. I. te weren. Die parodie heeft gen. Heer v. G. openbaar gemaakt met de bedoeling, dat die leer in de kerk mogt worden behouden en bevorderd. Aan welke zijde is het regt? Ik geloof niet, dat iemand de belangrijkheid en de noodzakelijkheid dier vraag zal ontkennen. Laat ons trachten haar kortelijk te beantwoorden!

Wij zullen hier niet onderzoeken, of de „Moderne Théologie", regt heeft om te bestaan en om zich zoo te noemen. Dat zou hier niet op zijne plaats zijn. Trouwens dit is elders reeds door veel bekwamer hoofden en handen dan de mijne, en op voldingende wijze, geschied.

Doch het schijnt een gewoonte te zijn bij deze soort van Theologen en Theologanten, de grondige bewijzen, die tegen hen worden aangevoerd, eenvoudig te negeren of op enkele magtwoorden voor dood te verklaren, en alleen de min grondige bestrijdingen de eer van een geregelde polemiek waardig te keuren. Is het geen ijdel magtwoord: „Wonderen zijn onmogelijk!"?

Waar toch is het bewijs? Geen beredenering: die *moet* hier te kort schieten, want het geldt hier historie. Het *Historisch* bewijs moet men leveren, dat *die* wonderen, die in den Bijbel vermeld worden, *niet zijn* geschied.

En zoo lang dat bewijs niet geschiedkundig goed en grondig en onwedersprekelijk geleverd is, blijven we met volle regt al de wijsheid dier Modernen verklaren voor luchtkasteelen en nietige magtspreuken. Veel minder nog dan de losste zandgrond is een hypothese, hoe waarschijnlijk ook, geschikt om er een stelsel op te bouwen. En is het een godsdienst-stelsel, dan mag er wel niets minder zijn dan historische zekerheid, proefondervindelijk bevestigd, om tot grondslag er voor te dienen. — Doch komen wij tot ons onderzoek!

De Christelijke kerk heeft in al hare tijden den Bijbel, en dien alleen, erkend als regel van haar geloof en wandel, — en wel den Bijbel zoo als die tot ons gekomen is, met de vermelding dier feiten, wonderbare zoowel als natuurlijke, die thans nog algemeen door de Christenheid geloofd worden, en die voor een deel althans, haar tot bewijzen moeten strekken van de waarheid en gegrondheid der leer, die ze in dien Bijbel vindt. Nu staan er mannen op, die beweren, niet alleen, dat ze de voornaamste dier feiten niet noodig hebben, maar zelfs dat ze niet hebben bestaan. Kunnen zij nu tevens *bewijzen*, niet door enkele redenering, maar, omdat het hier weêr historie geldt, *op zuiver historische gronden en onomstootelijk, dat zóó en daarmede overeenkomstig de leer van Christus en zijn Apostelen geweest is,* welnu dan maken zij de ware en oorspronkelijke leer uit, en hebben als zoodanig alleen regt op dien naam. Maar al de afdeelingen der Protestantsche kerk hebben, zij dit dan ook ten gevolge van dwaling, een anderen historischen grondslag. Dezen hebben zich tijdens de Hervorming, of later of vroeger, alleen op den Bijbel gevestigd, *zoo als wij dien thans hebben*, en hetzij met, hetzij zonder formulieren van eenigheid, dezen Bijbel alleen erkennen ze als regel van geloof en wandel. De Modernen nu hebben een Christus — of meenen er een te hebben — en een leer zoo als in den Bijbel niet te vinden is, ja die in den Bijbel overal wordt bestreden. Hun Jezus van Nazareth behoort tot datgene, wat de Bijbel met stelligheid „valsche Christussen" noemt. Zoo mogen dan de Modernen zooveel regt van bestaan hebben en zelfs regt om zich uitsluitend de Christelijke kerk te noemen, als ze willen, *regt van prediken in één der afdeelingen der Prot. kerk hebben ze niet;* en dat ze daar op de leerstoelen *hunne* stellingen en *hunnen* Christus verkondigen, en dat de kerkbesturen en synoden dat goedkeuren of vergunnen of stilzwijgend aanzien, is een schandelijke oneerlijkheid en onzedelijkheid, die een krachtige getuigenis is tegen hunne leer, want aan de vrucht wordt elke boom gekend. Het is hier even zoo mede, als wanneer wij, Zendelingen van 't Evangelie, ons op Moh. wijze lieten besnijden, en dan met tulband en samaar gekleed op de Moh. mimbards gingen staan, om daar de scharen onder den naam van den waren 'Islam de Christelijke leer voor te houden. Indien de Modernen eerlijk waren, zouden ze op eigen grondslag en eigen leest en naar eigen Bijbel een eigen kerk stichten, waar dan geen *mensch* regt zou hebben, hunne prediking te verbieden of te belemmeren. Indien ze zelf hun bewering inderdaad voor waarheid hielden, zouden ze zich niet Moderne, maar *Antieke* Theologen noemen. Dit willen, noch durven ze. Immers dan behoorden ze niet meer tot den „vooruitgang." Thans blijkt het, dat hun schermen met de „van alle menschelijke in- en bijvoegsels gezuiverde leer van Christus en zijn Apostelen" niets meer is dan een mantel, om voor de wereld nog den naam van Christen te kunnen dragen, welks tijdelijke voordeelen, zoo groot en zoo zegenrijk, ze niet gaarne zouden missen, al verachten ze 't wezen.

Zij het misschien, dat de Heer VAN GENNEP „ieders overtuiging eerbiedigt, waar zij die van anderen met vrede laat," de Moderne predikanten doen het niet; want dan zouden ze niet in de Prot. kerk den Prot. Bijbel vóór zich leggen, en zeggen, dat ze dááruit prediken, terwijl ze inderdaad hem afbreken; dan zouden ze zich niet van de Prot. leerstoelen meester maken en de „goede gemeente" een ander „Evangelie", waar of niet waar, in de hand stoppen, dan de statuten der Kerk-genootschappen erkennen.

Hoeveel grond er bestaat, om de orthodoxe leer een kwaad te noemen, „dat den ondergang van kerk en staat moet na zich slepen," en hoeveel reden van vaderlandsliefde er dus is voor de invoering der Moderne leer, is zeer ligt aan te wijzen, o. a. in de geschiedenis van den bloei en de opkomst der Vereenigde Nederlanden van 1581 tot 1795.

Het is dan ook een bepaalde en historische onwaarheid, dat de orthodoxe Protestantsche leer het Prot. regt van vrij onderzoek zou tyranniseren of ook maar belemmeren. Al wie de Kerkgeschiedenis maar eenigzins kent en daarbij niet den leugen lief heeft, weet maar al te goed, dat *zij* het is, die, om dat dierbaar en kostelijk en onmisbaar pand te beschermen, te behouden of te herwinnen, te allen tijde goed en bloed en leven bereidwillig heeft opgeofferd of veil gehad, en die het door Gods hulp en zegen ook onder volhardenden strijd heeft behouden en herkregen. Zijn ook dáár valsche broeders ingeslopen, die het licht der waarheid onder eigen leeringen verborgen en ketenen smeedden voor 't geweten der menschen, het is de zuiver-orthodoxe Kerk, die te allen tijde hare leden dringend aanspoorde tot biddend en ijverig zelfonderzoek, overweging en beproeving, opdat ieder *persoonlijk* de waarheid mag *vinden* en alzoo ten *eigendom* verkrijgen. De zuiver-orthodoxe leer leerde óók altijd als een voornaam punt dat al wie maar op gezag van zijn medemensch gelooft, het ware geloof, de waarheid noch 't waarachtig geestelijk leven, bezit. Maar evenzeer ook streed en strijdt ze tegen alle bandeloosheid, waarbij het schepsel zich ook van Godsgezag en woord wil vrij maken, en zoo opstandeling wordt tegen zijn Schepper en Weldoener en niets dan een waanwijze dwaas, die beweert als kind het onderrigt zijns vaders wel te kunnen missen, en waant, zonder dat, wel zelf te kunnen bepalen, welke eer zijn vader toekomt. Maar de tijd schijnt gekomen, waarin het kind zijn vader genereert en de mensch zijn God maakt en Hem voorschrijft, hoe zijn dienst moet ingerigt worden en hoe zijn woord luiden moet.

Trouwens ook in de oude dagen hebben zulke ongerijmdheden even zeer plaats gehad, en droegen toen, volgens onzen Bijbel, den naam van afgoderijën en gruwelen. Zouden ze thans inderdaad een anderen naam verdienen?

JAPARA. P. JANSZ.

Aan het beroep, door den geachten inzender op onze onpartijdigheid gedaan, is gevolg gegeven; — we willen nu echter liefst van verdere discussiën over *dit* onderwerp verschoond blijven. Red.

Tegen den Hr. van Gennep.

In het Nummer der Locomotief van voorlaasten Vrijdag, den 7den Julij, komen twee artikels voor houdende beschouwingen vóór en tegen de strekking der prediking van de Hr... ... welke wij vermeenen zonder weêrspraak niet te mogen laten voorbijgaan. — 't Is ons niet te doen, om die artikels in hunne innerlijke waarde of in hunne strekking te beoordeelen, zonder toelichting zijn zij welsprekend genoeg om te getuigen van de oneenigheden, de verwarring, welke bestaan in de begrippen en opvatting omtrent godsdienst tusschen de leeraars en de Christenen en tusschen dezen onderling.

Intusschen is dit verschijnsel noch vreemd noch buitengewoon, want de *Empirie* leert dat *het beginsel* van het *vrije onderzoek* in zaken van godsdienst eene bron is van verwarring en zonde — of wat het zelfde is, dat de mensch, die in zijnen hoogmoed alles, zoowel in het bovennatuurlijke als in het natuurlijke, aan zijne rede wil toetsen en onderwerpen, eindelijk in eene duisternis vervalt, die hem belet het licht der waarheid te zien, hoe helder dit ook schijnen moge — en daar men den boom naar zijne vruchten moet beoordeelen, waarschuwt ons de rede tegen zoodanig *beginsel*, terwijl zij ons leert, dat het evenzoo onverstandig is, niets dan de rede te willen aannemen, als de rede geheel te verwerpen.

Als Katholieken, die eene vaste godsdienstige overtuiging bezitten, die met den Christus stichter der Godsdienst verbonden zijn door middel der kerk, de levende en voortdurende instelling, ten dien einde door den Verlosser zelven opgerigt en die tot Hem opklimt door den loop der eeuwen heên — die door de rede van de geloofbaarheid der Christelijke waarheden overtuigd zijn, wier geloof dus ook aan de geheimen bovenmate redelijk is, als Katholieken dus, die in hun geloof *vrede* voor *hoofd* en *hart* vinden, zouden wij de zoo even genoemde artikelen gelijk zoovele anderen ter zijde hebben gelegd, diep betreurende, dat er menschen zijn, die niet begrijpen willen, dat God de menschen, zijne kinderen, niet op deze wereld heeft geplaatst zonder hun te zeggen, *waarom* en zonder aan zijn woord een karakter te geven, dat gemakkelijk te erkennen is. — Maar men heeft in die artikelen als met de haren er bij gesleept het *leerstuk der onbevlekte ontvangenis* en dit voorgesteld op eene wijze, die even zoo *strijdig* is met de waarheid als zij *beleedigend* voor de Katholieken is. Immers wat gelooft de Katholiek aangaande dit leerstuk? *Dat de allerzaligste Maagd Maria in het eerste oogenblik harer ontvangenis door eene bijzondere genade en voorregt van wege den Almagtigen God uit aanmerking der verdiensten van Jezus, den Verlosser van het menschelijk geslacht, van alle smet der erfzonde is gevrijwaard geworden.*

En nu vragen wij aan een ieder, die verstand bezit: Waar is hier de door *dit leerstuk met God gelijkgestelde Maria der Roomschen,* zooals de adressanten met volle woorden zeggen of de door ditzelfde leerstuk *onmogelijk geworden Maria der Roomschen,* zooals de Heer v. G. gelieft te beweren? — Wij vragen al verder, wat moet men denken van menschen, die, zooals de adressanten, de Katholieken van afgoderij beschuldigen, omtrent een *geloofstuk,* waarvan zij niet het minste schijnen te weten? Wij achten het hier de plaats niet om de gronden te ontwikkelen, waarop dit leerstuk berust, ook niet om te doen zien, dat dit leerstuk een logisch gevolg is van het geloof aan 's menschen val en aan de Godheid van Christus, maar wel om te vragen: wanneer zal men toch eens ophouden, zich te veroorloven, allerlei ongerijmdheden op rekening der Katholyke Kerk te stellen met eene driestheid, ja met eene onwetendheid, die verbazing wekt?

Wij wenschen aan zulke Christenen vooral den geest van liefde en nederigheid toe, want zonder dezen zullen zij nimmer vrede voor hunne zielen vinden.

Eenige Katholieken.

Gemengde Indische Berigten.

Zijne Excellentie, de Lt. Generaal-Kommandant van het Ned. Indische leger, is den 8sten Julij met de gebruikelijke *honneurs* van den Boom te Batavia afgehaald. — Tegen de Maduresche zeeroovers SARDIN, KAMOEL en PA SANIMA is bij vonnis van den Raad van Justitie te Soerabaija de doodstraf uitgesproken, die te Soekoeliloe (Res. Madura) zal uitgevoerd worden. Er werden 40 getuigen gehoord. — Als een bijzonderheid wordt uit Batavia aan de *Oostpost* geschreven, dat dáár thans scholen bestaan, waar men Chinezen in de Engelsche taal onderwijst; „het is niet vreemd meer, dat een klontong u aan de deur in die taal aanspreekt." — Men verneemt uit een goede bron, dat de Hr. Nieuwenhuijzen, gewezen Resident van Solo, is werkzaam gesteld aan het departement van Koloniën. — In 1863 werd door de Regering *f* 31,000 meer aan het onderwijs van Europeanen besteed dan vroeger. Dat het op de scholen echter somtijds nog zeer slecht gesteld was, blijkt uit hetgeen een Sub-Commissie in haar verslag zeide: „De kinderen hebben goede vorderingen gemaakt in het lezen, schrijven en rekenen. De geschiedenis gaat nog boven hun begrip!" Of zou deze uitdrukking misschien tegen de geschiktheid der Sub-Commissie pleiten? — De muziektent vóór de Societeit Amicitia te Samarang is door een windhoos verdwenen. — De gezondheidstoestand te Batavia laat tegenwoordig veel te wenschen over: zware verkoudheid, koortsen, pokken en een paar voorvallen van cholérine, zooals Heeren Doctoren die buikziekte gelieven te noemen: — ziedaar nog al redenen van bezorgdheid voor den bakker, maar goede vooruitzigten voor den apotheker. (*S. C.*) — Den 30sten Oktober en *volgende dagen* (zeer aangenaam!) zal op de hoofdplaats der Residentie Passaroewan door een kommissie vergadering worden gehouden tot het afnemen van het zoogenaamd klein examen. De aspirant-ambtenaar zullen zich vóór ult. September e. k. moeten aanmelden. — De *Nieuwsbode* meldt: „Men berigt ons van verschillende zijden, dat de resultaten van den Suikeroogst aller bevredigendst is. Omtrent de vrije tabaks-cultuur, valt over de cultuur zelve nog niets te zeggen, doch vernemen wij, dat men op zekere plaats in den Oosthoek hevig aan het concurreren is, ten koste der geldschieters. De bevolking vaart er echter wel bij en juichen die concurrentie natuurlijk zeer toe". — De Scheepstimmerwerf van de firma Curtis en Dormaer te Soerabaija is verkocht voor *f* 17,000 aan den Heer Kramer, de kielligter, vlotten enz. voor *f* 5400 aan de HH. Esink, de Hoog, Zanthuis & Co. — Het Regtskundig tijdschrift *het Regt in Ned. Indie* is eindelijk weder uit den doodslaap gerezen, waarin het sints lang verzonken scheen. De redactie is overgegaan op de heeren Mrs. H. J. Waller Diemont, Jhr. A. van der Does de Bije en G. J. Keizer, en de uitgave zal steeds plaats hebben bij den heer W. Ogilvie. Wij meenen dat dit Tijdschrift, door de opname van meer uitgebreide regtskundige verhandelingen, naast het *Weekblad van het Regt* een nuttige plaats kan blijven bekleeden. (*B. H. B.*) — De heer Montclar maakt in het *Handelsblad* aan de suikerfabriekanten bekend, dat zij voortaan regtstreeks met hem kunnen onderhandelen, over de invoering van zijn stelsel, dat het volmaaktste is! Adres de O. I. M. van Administr. en Lijfr. te Batavia. — De laagste waargenomen temperatuur in de maand Junij jl. te Probolingo was 22,5; de hoogste 24,5 cents. — „Zoo als men weet is de jongste Engelsche mail den 4den Julij des morgens te Batavia gearriveerd; dien avond per post verzonden wordende, arriveerden de paketten hier Zaturdag morgen den 8sten. Doch alles had niet tegelijk verzonden kunnen worden en een gedeelte bleef dus achter; of nu dat gedeelte op het kantoor te Batavia in een hoek raakte, of dat telkens zoovele andere paketten te verzenden waren, dat er ruimte te kort kwam, is ons niet gebleken, maar wel dat *op den* 11 *dezer des middags te* 2 *uur* (dus meer dan 3 etmalen te laat) *mailpaketten zijn bezorgd,* die kort te voren hier waren aangebragt met de stoomboot, *welke den* 7 *van Batavia vertrokken was.* Het verzenden

vaart regtstreeks geschiedt, niet bij een oponthoud van 1½ etmaal te Samarang. Indien genoemde paketten in den avond van den 7 per post waren verzonden, dan waren ze hier nog eerder ontvangen dan thans." — „Naar luid van ingekomen berigten zijn de diefstallen in de stad en voorsteden van Soerabaija weder aan de orde van den dag, (of van den nacht, zoo men wil); maar zelden gelukt het, de dieven te achterhalen of het gestolene terug te krijgen, ja de voorbeelden zijn niet zeldzaam dat reeds in verzekerde bewaring genomen zijnde dieven het middel wisten te vinden om te ontsnappen." (*O. P.*) — Op den 3den dezer ontstond in de Kampong Kraton te Soerabaija brand ten huize van een Chineschen wagenverhuurder, die, naar men regt, een niet getolereede was-smelterij had. — In dezelfde stad liet men verleden week dagen achtereen de vlag waaijen op het Residentie-gebouw, omdat de strijklijn gebroken was, en men geen ladder had, die lang genoeg was. — Er zijn feiten, dat de opzigters bij de genie binnen den tijd van *drie* jaar van derde tot de eerste klasse zijn bevorderd, en dat thans bij de Burgerlijke Openbare Werken opzigters in dienst zijn, welke *zeven* à *acht* jaren reikhalzend uitzien, om bevorderd te worden tot opzigter der *tweede* klasse." — „Den 8sten jl. onsttond er brand in den kampong *Kessaten* te Samarang; slechts een planken huis is een prooi der vlammen geworden. Bij die gelegenheid heeft een brandspuit onder het binnenrijden van den kampong de steenen landhoofden van een brug omvergeworpen, met het ongelukkig gevolg dat een Javaansche vrouw en een tienjarig kind, die zich onder de brug bevonden, zwaar zijn gekneusd. In het stadsverband opgenomen, overleed het kind reeds den volgenden dag; de vrouw hoopt men in het leven te houden. — Aan Kapt. Hoogeveen te Soerabaija is na zijn benoeming tot majoor van het 6e bataillon, tweemaal een serenade gebragt. — *Tout dans pour le mieux va le meilleur des mondes*: de reeden op de Noordkust van Java zijn goed en breekwaters zijn niet noodig. De schrijver van een ingezonden stuk in No. 81 van het *Bat. Handelsblad* zegt het. Wij nemen hieruit het volgende over: „En nu ankeren wij op Batavia. Batavia is ten allen tijde in het ruwste weder van den west-mousson eene veilige ankerplaats; men heeft er nog nooit een schip op strand zien raken. De hoek van Japara uitgezonderd, is de gansche noordkust van Java één groote reede, en kan men er op alle tijden van het jaar op alle plaatsten schepen ten anker vinden. Er zal wel eens wat meer ketting moeten uitgestoken worden en een tweede anker vallen, maar van stranden der schepen verneemt men niet. Het is eene uitzondering, dat de schepen te Batavia niet kunnen lossen en laden en ieder, die hier eenige jaren achtereen met schepen en hunne ladingen is werkzaam geweest, kan getuigen hoe zeldzaam het voorkomt, dat de communicatie met de reede langer dan een paar dagen gestremd is (!!). Men zoekt verkeert als men het oponthoud der schepen op de reede zoekt. Dat oponthoud heeft in vergelijking van andere ook druk bezochte havens in de wereld niet veel te beduiden. Men ga maar eens naar Madras, Pondichery en meerdere Britsch-Indische havens, om te vernemen hoe schepen daar weken aaneen niets kunnen uitrigten. Men vare te Rio Plate maar eens op naar Buenos-Ayres, waar men vloten schepen ziet liggen zoo als Batavia dezelve zelden vereenigd ziet. Voor de gemeenschap van de schepen ter reede alhier met den wal heeft men geen breekwaters noodig. Men heeft, toen men het havenkanaal uitlegde, niet gezorgd, dat het diep bleef, men heeft er een bank voor en in laten groeijen, zoodat er met de minste zee van buiten branding ontstaat. Door dat gebrek aan water heeft men zich bij het bouwen van vaartuigen, die de lading naar en van boord brengen, moeten bepalen tot allerongelukkigste platboomde praauwen, in stede van flinke ligters, die wat zee kunnen bouwen en voor dewelke, als er maar water in de monding zoowel als in het kanaal was, de zee die r... loopt van geene beteekenis zoude zijn. Sedert er r... eenige weinige voeten meer water is, heeft men im... gedurende de laatste west-mousson van bepaalde stag... althans voor passagiers-gemeenschap niet meer gehoord, ... er stoombooten naar buiten gaan. De kwaal van het ... onthoud der schepen schuilt hier ergers anders dan in en op de reede, dat weten de kapiteins wel, wier schepen werden opgehouden; dat weten de eigenaren der praauwen wel, die de schepen bedienen. Wij herhalen het, het oponthoud der schepen door de gesteldheid der reede is niet van dien aard, dat dezelve een kostbaren, ja geweldig kostbaren aanleg van een breekwater eischt; en hier vatten wij den draad der redenering van X. weder op. De steenen uit de kronkelende en wel door hare krommingen vijftig palen lange rivier Tjiliwoeng met (zeker verplaatsbare, kruijende) kranen op te halen, en daartoe eerst die heele rivier te bekaaijen, om het gewigt der kraan met de steenen te kunnen dragen en dan rails (werk) aan te leggen over zulk een lengte! ook behoorlijk gebaande rails, anders zakken de locomotieven en volle stortwagens bepaald overal den grond in. Wij zullen aan X. eens een *x*. ter uitwerking geven. Stel de breekwater van cubieken inhoud = *x*. Als dezelve wezen zal, zoo als X. het voorstelt, moet dezelve lang zijn 2 palen of Eng. mijlen. In 60 palmen diepte, een basis van 95 palmen en een kruin van 20 palmen om een buiten-talud van minstens 45° en een binnen talud van 1 op 4 te krijgen. Maar stortwerk valt zoo kantregt niet neêr als men dat wil, de zee werkt het talud wel in orde, en dan mag er nog wel 25 pCt. op het verkregen product, van lengte × hoogte × breedte, gelegd worden voor de afvallende stukken en brokken; als X. deze *x* tot een eind-cijfer heeft gebragt, laat hem dan eens de rivier gaan opmeten om van het steen-vlak dat haren bodem bedekt, die kubieke massa bij elkander te meten en uit te rekenen hoeveel stortwagentjes dat wel zal uitmaken, en hoeveel stoombootjes en praauwen hij wel zal stuk gevaren hebben, eer al die kaliesteenen tot eenen dam zijn aan een gebakken, en laat hem dan ook gaan zingen: „Wie zal dat betalen?" enz. — Breng het havenkanaal en de monding op behoorlijke diepte, houd dezelve daarop, en dan het kapitale oponthoud aan den boom opgeruimd door een vrijgevig tarief, waardoor de praauwen weêr disponibel komen, als zij kunnen doorvaren en gelost worden, en men zal over een enkelen dag, dat de praauwen niet naar buiten kunnen van wege het ruwe weder, geen misbaar vernemen. De beide thans bestaande praauwveeren bezitten praauwruimte genoeg, om wat vloot van schepen die hier ook om gelost of geladen te worden komt ankeren, vlug te helpen, zoo vlug als ergens ter wereld. Aanschouw dien grooten boom eens, de laatste tien dagen kan men er een mastbosch van praauwen zien liggen 6 à 700 koyangs te gelijk wachtende op de beurt om gelost te worden, terwijl de praauwen geregeld naar buiten en binnen kunnen varen — in het hart van den oost-mousson! — en dan zal men kunnen weten, waar hem de schoen wringt. In Januarij en Februarij komen de najaarschepen uit Europa aan, dan komt nu en dan een dag van ruw weder bij dat kostelijke boom-oponthoud — en alles wordt op rekening van de reede geschoven. — Wat het omslaan van sloepen betreft, dit moet geheel geweten worden aan de ongeschikte vaartuigen waarmede men door de branding *wil* varen, aan de eigenzinnigheid of wel aan de onverschilligheid, de eerste van vreemdelingen, de laatste der inlanders." — De Chinees Tjan Loo Sioe, mandoor op het land *Trisobo,* district *Bodja,* heeft een koningstijger gedood, en de bepaalde premie ontvangen. — De Heer Pannekoek maakt namens het bestuur voor het Weduwen- en Weezenfonds van de burgerlijke ambtenaren in Nederlandsch-Indie bekend, dat het wenschelijk is, stipt de hand te houden aan de bepaling van Staatsblad 1854 No. 93: „Ieder deelgeregtigde is bij het aangaan van een huwelijk verpligt daarvan door tusschenkomst van den ambtenaar met het

hoogste plaatselijk gezag bekleed, dan wel door dien met de ordonnancering van zijn traktement belast, kennis te geven aan het bestuur van het fonds, en zich in *Nederland* bevindende, aan den Minister van Koloniën, daarbij overleggende zijne geboorte-akte en die zijner aanstaande echtgenoot, mitsgaders een bewijs, dat de buitengewone bijdrage, bedoeld bij art. 17, is gestort in *Indië* in 's lands kas, en in *Nederland*, overeenkomstig de aanwijzing van den Minister van Koloniën." „Bij nieuwe indienststreding of toelating in eenig ambt, worden op gezelfde wijze als boven aan het bestuur ingezonden: *door gehuwden*, de geboorte-akten der beide echtgenooten; *door weduwenaars en vrouwelijke beambten*, de akten van geboorte hunner kinderen, die nog ten laste van het fonds kunnen komen." — Men spreekt van een besluit, waarbij de inwoners van Samarang zouden vrijgesteld worden van de heerendienst, om den weg voor hunne woningen te begieten; — feitelijk bemerkt men er echter nog niets van. — De Heer Pedrojetti di Torino geeft voorstellingen van goocheltoeren in de kantine alhier.

Landmail Berigten.

Nederland.

— 22 Mei. Ofschoon het badsaisoen te Scheveningen nog niet geopend is, bragten vele duizenden, Hagenaars en vreemdelingen, gisteren namiddag en avond aan het verrukkelijke strand door, uitgelokt door het prachtige weder, dat veeleer aan de maand Augustus dan aan de maand Mei denken deed. Onze verdienstelijke muziek-directeur Fr. Botgorscheck opende te gelijker tijd aan het groot stedelijk badhuis met zijn voortreffelijk orchest, de reeks zijner zomer-concerten, die, sedert de laatste jaren, teregt het groote aantrekkingspunt te Scheveningen zijn geworden.

Nog in een ander opzigt verdienden de namiddag en de avond, gisteren aan het Scheveningsche strand doorgebragt, de bijzondere vermelding. Gedurende een geruimen tijd merkte men er een zeldzaam, welligt hier te lande nog nooit opgemerkt luchtverschijnsel op. Regts van het Badhuis verhief zich namelijk plotsling aan den horizon de zee eerst als in eene reusachtige kolom, daarna als eene keten bergen. Velen meenden een geruime poos dat het een hoos was die voorbijtrok en volgden met een angstig gevoel het lot van zoo vele pinkjes, als midden in de hoos schenen te verkeeren. Later echter en bij aandachtige beschouwing scheen men tot een andere verklaring te komen. Bevoegde natuurkenners zagen namelijk in het verrassende verschijnsel de terugkaatsing van de duinenketen aan den horizon, waarbij zelfs de vorm der personen, die zich op de duinen bevonden, aan den gezigteinder werd verplaatst, zoodat men die bewegende schaduwen eerst voor pinkjes had aangezien. In een woord, men zag gisteren aan Schevenings strand de uitwerking der *fata morgana* van het oosten. Personen, die het grootste deel van hun leven te Scheveningen hebben doorgebragt, verklaarden het verschijnsel nog nooit te hebben opgemerkt. Naauw was de zon achter de kimmen gedaald of het zeldzame natuurtafereel werd opgevolgd door een, niet zelden oogverblindenden zeebrand, die niet weinig den diepen indruk verhoogde. (*D. v. 's Grav.*)

— Uit partikuliere bron verneemt de Amst. Ct. uit Konstantinopel het volgende: „De positie van den grootvizier Fuad-pacha is gekompromitteerd door het mislukken van de konversie der turksche fondsen. Een fransche brochure, waarin hij hevig aangevallen wordt, heeft sensatie gemaakt, en werd door de politie in beslag genomen; desniettemin heeft de sultan een exemplaar in handen gekregen. Abdul-Aziz was zeer ontsteld, en gelastte de vertaling van het geschrift in het turksch. Ali-pacha werd door den sultan ontboden, maar om redenen van gezondheid verzocht hij voor het oogenblik niet belast te worden met de taak een nieuw kabinet te vormen. De kabinetskrisis is hierdoor echter niet vermeden."

Engeland.

22 *Mei*. Zal keizer Napoleon aan de Vereenigde Staten den oorlog verklaren, of zal hij zijne troepen uit Mexico terugroepen en keizer Maximiliaan aan zijn lot overlaten? Ziedaar wat zich hier op dit oogenblik ieder afvraagt. Zoowel volgens de particuliere, als volgens de gewone berigten uit Amerika, worden de demonstratien aldaar tegen Mexico hoe langer zoo dreigender. Behalve te Washington, zijn nu ook te New-York werfbureaux opgerigt en heeft zich aldaar eene maatschappij gevormd, onder den naam van de Mexicaansche emigratie-maatschappij, met agentschappen door al de Vereenigde Staten. Een groot aantal manschappen heeft zich bereids laten inschrijven, hetgeen bij het hooge handgeld, hetwelk de maatschappij aanbiedt, volstrekt niet te verwonderen is. Ieder gewoon emigrant ontvangt namelijk duizend dollars, benevens honderd morgen land in Sonora en de noodige wapenen om zich te verdedigen. In het Westen was bovendien, volgens de *New York Herald*, eene inschrijving geopend om 25,000 man naar Mexico te zenden, en ze in Sonora onder bevel van Rosencranz te plaatsen. Kapiteins, kolonels en officieren van hoogeren rang zullen volgens hun rang bezoldigd worden. Generaal Ortega, hoofdagent van Juarez, bezit al de noodige fondsen ter uitvoering van het plan, dat, volgens de Amerikaansche bladen, door de autoriteiten aldaar ondersteund wordt. Tegelijkertijd verneemt men hier uit particuliere bronnen dat Juarez er ook in geslaagd is eene leening te sluiten van vijf millioen dollars met twee voorname huizen te New-York en San Francisco, en dat genoemd kapitaal dadelijk zal worden besteed tot het aanschaffen van wapenen, transportschepen en alle andere oorlogsbenoodigdheden, waarvan nu in de Vereenigde Staten overvloed is. Voorts voegt men er bij, dat nu bereids 50,000 man naar Mexico vertrokken zijn, en dat alvorens drie maanden voorbij zijn, Juarez een leger van 150,000 man zal bijeen hebben. Het publiek alhier is nu zeer nieuwsgierig te vernemen hoe Napoleon zich in die omstandigheden zal gedragen. Het heerschend gevoelen is hier, dat hij zijn protégé niet aan zijn lot zal overlaten en niet zal terugdeinzen voor een oorlog met Amerika, indien dit voor het behoud van zijn prestige noodzakelijk wordt. Te New-York gelooft men vrij algemeen dat Maximiliaan, zoo bij het emigratie plan bekend wordt, Mexico zal opgeven. In onze regeringskringen meent men, dat dit een der verstandigste handelingen zou zijn en tevens het beste middel ter vermijding van den oorlog tusschen Frankrijk en Amerika, daar keizer Napoleon bij den vrijwilligen afstand van Maximiliaan geen reden zou hebben om Amerika den oorlog te verklaren.

— De heer Charles Dickens presideerde op Zaturdag jongstleden het jaarlijksche diner van de vereeniging der journalistiek, welke zich tot taak heeft gesteld de oprigting van een fonds ondersteuning van oude en gebrekkige schrijvers. Drie honderd heeren waren daarbij tegenwoordig. De voorzitter sprak zoo gelukkig als ooit. De vrijwillige inschrijvingen beliepen £ 1200.

— Het stoffelijk overschot van den president Lincoln is eindelijk, na een traject via Baltimore, Harrisburg, Philadelphia, New-York, Albany, Buffalo, Clevenland, Columbus, Indianopolis en Chicago, op het kerkhof van Oak-Bidge, in Illinois, ter aarde besteld, aan den voet van een kleinen heuvel, door geboomte omgeven. Het monument, hetwelk aldaar ter zijner eere is opgerigt, heeft den vorm van een Griekschen tempel. Het dak rust op Dorische kolommen, ter hoogte van 15 voeten, geheel uit steen gehouwen. De lijkkist staat twee voeten boven den beganen grond op een marmeren voetstuk, omzet met een prachtig ijzeren rasterwerk. De tombe is gesloten met eene massive deur. Het front van het monument prijkt met eene ornamentatie in beeldhouwwerk, in het midden voorzien van het opschrift: „*In memoriam* Abraham Lincoln, *zestiende president der Vereenigde Staten.*" Het huis, hetwelk hij te Springfield vóór zijne benoeming tot het presidentschap bewoonde, is in de laatste dagen door duizende personen bezocht. Het is een eenvoudig houten gebouw, met twee verdiepingen. Eenige burgers aldaar en in Chicago zijn voornemens het aan te koopen, om het tot eene gedachtenis aan de weduwe aan te bieden.

Duitschland.

— Het officiële dagblad van Lauenburg meldt, dat de Vertegenwoordiging van het Hertogdom den 9 Junij te Ratzeburg zal worden bijeengeroepen. Pruissen houdt zich voortdurend aan zijne eens gestelde voorwaarden betrekkelijk de regeling van Sleeswijk-Holsteins staatkundige positie, en de Regering heeft weêr eene verklaring in dien zin afgelegd ter gelegenheid van eene interpellatie van den heer Virchow. Zoo als men weet zijn die voorwaarden in hoofdzaak, dat Sleeswijk-Holstein eene offensieve en defensieve alliantie zal sluiten met Pruissen, en het door de hertogdommen te leveren contingent op Pruissischen voet zal bepaald worden. Die bepaling geldt ook voor de marine; terwijl alle wateren en havens van Sleeswijk-Holstein voor de vloot zullen open staan. Ook zal het Pruissisch Gouvernement in de kustverdediging voorzien. Aan den Bond zal voorgesteld worden, de stad Rendsburg tot Bondsvesting te verheffen, en voor zoo lang zal zij door Pruissische troepen bezet blijven.

Gemengde Berigten.

Bij den gemeenteraad te Rotterdam is gisteren ingekomen een schrijven van den heer Jan Valk, oud-strijder, die te kennen geeft, dat bij Waterloo het kruid en lood niet heeft gevraagd wie betalen kon of niet, dat daarom nu ook alle strijders van 1813—15 moeten in de gelegenheid gesteld worden ter feestviering naar Leiden op te gaan, dat deze door eene kommissie begeleid in vigelantes naar den spoorweg moesten vervoerd en per extratrein 1e klasse naar Leiden gebragt moesten worden, en dat zij ten slotte bij terugkomst op het raadhuis plegtig moesten worden begroet. De burgemeester heeft te kennen gegeven, dat er reeds 120 à 130 oude krijgers voor Rotterdam alleen op de lijsten voorkomen, dat die niet allen kunnen worden gehuisvest in het invalidenhuis te Leiden, en dat hij dus ƒ 1000 vraagt ten einde voor reis- en verblijfkosten te kunnen zorgen. De raad verleende, op voorstel van den heer Pincoffs, onder toejuiching, een onbeperkt krediet voor dezaak. — Een predikant te Dundee heeft laatstleden Zondag eene tekst behandeld, zooals er welligt nooit eene tot thema eener predikatie is gekozen. Hij nam namelijk eene bloem mede naar den predikstoel, en na zijne hoorders medegedeeld te hebben, dat hij nu eene bloem des velds, in verband met de schoone natuur tot het onderwerp zijner preek zou maken, toonde hij hun in eene gloeijende en welsprekende rede aan, dat het beste en verhevenste middel, om zijnen geest te veredelen, en om nader tot de kennis Gods te komen, daarin bestond, de werken zijner almagt te bestuderen; dat voor diegenen, die in het groote boek, het boek der natuur niet kunnen lezen, alle overige boeken gesloten blijven. Hij ried hun derhalve dringend aan, alle kerkelijke vormen en haarkloverijen, ter zijde te stellen; in plaats van dogmatische stellingen, die door den een als de hoogste waarheden, door den ander als de gedrogtelijkste en onzinnigste leugens beschouwd worden, datgene te beoefenen, wat nooit liegen kan, maar door een iegelijk als waar moet erkend worden, en dus ook onfeilbaar tot de bron der waarheid moet leiden. (De theologie van dien predikant mag wezentlijk wel een moderne heeten, bij, die den Bijbel ter zijde werpt om uit het boek der natuur te gaan prediken.) — Een vlugschrift, getiteld: Het leven van Napoleon III beschreven door Julius Cesar, in een luimigen trant opgesteld, maakt veel opgang. De regering heeft tot nog toe geene stappen gedaan om er de verspreiding van te verhinderen. — De fransche vloot bestaat thans uit 491 schepen te water en 18 op stapel staande schepen. Deze schepen voeren te zamen 6,899 kanonnen en hun stoomkracht staat gelijk aan die van 103,292 paarden. — Volgens den heer *Pot*, lid van den gemeenteraad te Vlissingen, bestaat er verband tusschen de kleur van des menschenhaar en den staat zijner gezondheid. — Bij eenen landbouwer in de nabijheid van Delft is een koe, die dagelijks 45 kannen melk geeft, ten gevolge waarvan zij driemalen daags moet gemolken worden. — Te Parijs worden dezer dagen aspergies ten toon gesteld, die zoo groot en dik zijn, dat één den geheelen schotel vult. Een tuinier heeft het middel, om de vrucht zoodanig te doen uitzetten, verkregen, door onmiddelijk nadat zij bovenkomt een flesch daarover te plaatsen, en gedurende eenigen tijd haar daarin te laten ontwikkelen. — Men schrijft uit Brussel dat nooit de zelfmoorden zoo menigvuldig waren als thans. Sedert den aanvang des jaars hadden er in het arrondissement Brussel alleen meer dan 30 plaats. — 20 Mei werd te Antwerpen eene vrouw uit het water gered, die zich wilde verdrinken. Tot aller verbazing vond men een pas geboren kind aan haren hals gebonden. De ongelukkige gaf daarvan deze opheldering. Hare dochter, slagtoffer der verleiding, was dien morgen moeder geworden. Zij wilde die schande niet overleven en had daarom het wanhopig besluit genomen, om zich met het kind te verdrinken. — De beroemde pianist *Lists* is seminarist geworden te Rome en heeft reeds uit handen van den aartsbisschop de tonsuur ontvangen. — In Rusland is permissie gegeven om op straat te rooken. Sommigen beschouwen dit als een voorteeken van naderende vrijheid. — Den 12 dezer werd te Arnhem eene vergadering gehouden van belangstellenden in het lot der Javanen. Een 30tal personen uit verschillende standen waren aanwezig. Eenige personen voerden het woord, dr. *W. Bosch* gaf een kort overzigt van den toestand op Java; hij noemde dien Neêrland onwaardig en de weinige belangstelling in Nederland misdadig. Een ander spreker raadde aan zich te wenden tot het Indische genootschap te 's Gravenhage. Een achttiental personen teekenden eene lijst, waarbij zij te kennen gaven aan het doel, om den toestand der Javanen te willen verbeteren, te zullen medewerken. Dr. *Bosch* werd belast een reglement op te maken, na goedkeuring waarvan men tot het kiezen van een bestuur zal overgaan. Het *Handelsblad*, waarvan wij deze mededeeling ontleenen, eindigt zijn berigt met twijfel te kennen te geven aangaande het welslagen van het plan, aangezien het nu reeds gebleken is, dat het hoofdelement der vereeniging te zeer van kerkelijk-confessionelen aard is, om op den duur eenheid in de middelen, die tot het doel kunnen leiden, te kunnen bevorderen, hetgeen waarschijnlijk reeds dadelijk bij de behandeling der statuten aan den dag zal komen. — Voor eenige dagen verscheen voor eene der fransche regtbanken eene vrouw beschuldigd van een diefstal van 50 frs. Bij de teregtstelling had zij een kind op den arm van 11 maanden. Tot hare verdediging voerde zij aan, dat zij met het kind in de keuken van den bestolenen was geweest, dat daar goudstukken op een meubel lagen, dat het kind over haren schouder heen drie goudstukken genomen had, zonder dat zij het bemerkte, en dat, toen zij te huis komende dit had gezien en zich gereed maakte om het geld terug te brengen, de commissaris van policie bij haar gekomen was, aan wien zij het gebeurde even zoo had verhaald. Daar een en ander moeijelijk te gelooven was, liet men drie goudstukken leggen op de leuning van de bank waarop gewoonlijk de getuigen gezeten zijn. Nauwelijks had het kind deze gezien of het greep het goud en sloot het vast in de hand. Ofschoon men daardoor nog niet van de onschuld der moeder verzekerd was sprak echter de regtbank haar vrij. — De dames in Frankrijk hebben de sleepjaponnen afgeschaft, ten minste voor het gebruik op straat. De modemaaksters zullen iets minder te doen hebben, maar de straatvegers zullen veel meer werk vinden. — Op het oogenblik, dat een heer stond te kijken voor een speelgoed winkel, waar kleine met gas gevulde luchtbollen waren uitgestald, wierp een voorbijganger een nog brandende lucifer daarop, waardoor eene ontploffing volgde, die den ongelukkigen beschouwer waarschijnlijk een oog zal kosten — In de vorige maand zou te Athene een doodvonnis worden uitgevoerd. Op het oogenblik, dat de veroordeelde het schavot beklimmen zou gaf de zucht naar het leven hem in, om een der scherpregters, een slag te geven, dat deze ter aarde stortte. De ander stootte hem daarop een dolk in de borst maar de ongelukkige behield nog kracht om tegen zijne beulen te worstelen. Eindelijk had men hem onder de guillotine geplaatst, maar het vreeselijke mes viel hem op de schouders in plaats van op den hals, zoodat men nog eenmaal de operatie hervatten moest, om het hoofd van het ligchaam te scheiden. — De geneesheer te Twijsel en zijn dienstmaagd, zijn, ieder in hun bed, doodgevonden. De oorzaak van dit zonderling sympathetisch uiteinde is onbekend. — Eerlang zal te Parijs eene Arabische zangeres optreden, wier stem zoo veel omvang heeft, dat zij in staat is alle mannen en vrouwen partijen te zingen. Men zal dus bij een oratorium met één solist alle partijen kunnen bezetten.

Meer dan ooit is er sprake van eene landing des Keizers te CivitaVecchia op zijne terugreis van Algiers, en dat hij van daar een uitstap zal doen naar Rome om met den Paus eene bijeenkomst te hebben. Het doel daarvan is om eene verzoening tusschen den Paus en Victor Emanuel tot stand te brengen. — De gravin de Montijo zal niet lang hier vertoeven; zij maakt toebereidselen om zich naar Rome te begeven. — De *Figaro* meldt, dat de Prinses Mathilde de beoordeeling schrijft van de tentoonstelling van beeldende kunsten voor het blad van den Heer Marcelin. Wij laten dit berigt voor rekening van den *Figaro*. — Bij den Senaat zijn twee adressen ingekomen, die niet van belang ontbloot zijn. Het eerste strekt om te verzoeken, dat het senatorschap erfelijk worde verklaard, met dien verstande echter, dat telkens bij de overdragt dier waardigheid door de regten van het bloed eene nieuwe autorisatie des Keizers noodzakelijk zal zijn; het andere is gerigt tegen de privilegien, welke de *Moniteur* geniet. De Heer de Laguéronnière is belast met het uitbrengen van rapport. Men gelooft dat de conclusie voor beide zal strekken om over te gaan tot de orde van den dag. — Een nieuw drama van de Girardin maakt op dit oogenblik te Parijs een verbazenden opgang, omdat de Keizerin bij een dier voorstellingen luid heeft geweend en gesnikt over het ongeluk en het berouw van de arme vrouw, die de heldin van het stuk is. Na dien tijd gaan de dames regelmatig met twee zakdoeken naar den schouwburg. — De Brusselsche correspondent van de *'s Gravenhaagsche Ct.* schrijft o. a. het volgende: Aan hen, die in Nederland nog voor de afschaffing van het zegelregt, die schreeuwende anomalie tegenover de vrijheid van drukpers terugdeinzen, bied ik de volgende [...] ciele bronnen geputte cijfers ter overweging [...] men in Belgie in 1848 die hervorming invoerde, [...] zich zeer velen bevreesd. Inderdaad bragt het [...] 300,000 fr. op. Toen echter het zegel afgeschaft [...] werden langzamerhand in de slechts eenigzins b[...] plaatsen des lands dagbladen opgerigt. En, [...] van den daardoor ontwikkelden invloed op de [...] lijke beschaving te gewagen, haal ik alleen het [...] aan. In 1847 bragten de dagbladen 371,920 [...] zegelregt en 112,622 frs. aan frankeergelden [...] geheel 484,542 frs. op; heden bedraagt dat al[...] de laatste categorie 483,490 frs. per jaar. Jammer [...] dat zich de vernedering van arbeid niet ev[...] cijfers laat terugbrengen. In dat geval toch zoo [...] moeijelijk zijn te bewijzen dat de afschaffing van [...] gelregt, in plaats van de schatkist te verarmen, [...] te gelijker tijd de natie verrijkt heeft. — Volgens [...] ten uit Parijs was de sekretaris van het russische [...] schap, de heer Balche, nog niet aan de bekomen [...] bezweken, maar bestond er hoop op het behoud [...] leven. De persoon, die hem moorddadig heeft [...] len, is gevat; hij heet Alexander Nikischenkoff; [...] was hij officier in het russische leger, maar sedert [...] tijd reisde hij voor zijn genoegen; geen geld gen[...] bende om naar Rusland terug te keeren, had hij [...] om onderstand bij het russische gezantschap ge[...] herhaaldelijk een afwijzend antwoord ontvangen; [...] daarover te wreken heeft hij, naar zijne verklaring, [...] moordaanslag gepleegd. Hij zal, naar het schijnt, [...] langen van het russische gezantschap, aan Rusland [...] leverd worden, en aldaar naar 's lands wetten [...] staan. — Zeer veel personen te Parijs maken thans [...] de jongste verbouwingen, gebruik van de gelegenheid [...] nieuwe woningen te bekomen, zoodat op dit oogenblik [...] minder dan 10,500 oude huizen door hunne eigen[...] heel en al vernieuwd worden, in de hoop, dat de [...] woordige huurders daardoor bewogen zullen worden [...] te blijven. — De gemeenteraad van Parijs heeft [...] nog een leening van driehonderd millioen aan te [...] ze in obligatiën uit te geven.

—15 Mei. Er doet zich hier in deze omstreken een verschijnsel op dat onzen landlieden veel onrust [...] kommering baart. De hooilanden worden bezocht d[...] lioenen van rupsen, die bijna al het gras tot den [...] toe afknagen. Uitgestrekte landen zijn door dit [...] van gras ontbloot en vertoonen een aanzien even [...] den winter. De berigtgever heeft zich met eigen [...] daarvan overtuigd. Opgestapeld lagen ze aan de [...] der slooten, ja, zelfs in het water, die van honger [...] omgekomen, omdat er niets meer voor hen te vind[...] en was er een ingang van het eene land tot het [...] dan namen ze langs dien weg de toevlucht daar[...] om ook daar de vernieling voort te zetten. Ze [...] eene aanmerkelijke dikte, hebben ongeveer de hal[...] te van een vinger en zijn bont gestreept. Wanne[...] de landen doorgaat kan men bijna bij iederen [...] hooren dat men ze doodtraapt.

SCHEEPSBERIGTEN.

Rapport van in Straat Sunda gepraaide Schepen en Vaartuigen

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerders.	Komende van	Wanneer gezeild.	Waarheen be[...]
1 Julij	Eng.	Cressij	Spincer	Shanghae	2 Mei	London.
8 „	„	Min	J. Smith	Toochow	10 „	Idem.
„ „	„	Young Poehenver	R. Glass	„	10 Junij	Idem.
„ „	Fransch	Heloete	Lahulle	Melbourn	8 „	Manilla.
9 „	Eng.	Banda	A. Mooris	Hongkong	18 Mei	London.
10 „	Amer.	F. J. Southard	H. J. Strasred	Singapore	24 Junij	New-York.
„ „	„	Bliering	G. Oscar Lani	Boston	9 April	Amer Rever.
„ „	Eng.	Black Pince	Wn. Engles	Toochow	6 Junij	London.
„ „	Amer.	Atlas	John Conleij	Singapore	24 „	St. Homas.
„ „	Eng.	Beribe	J. Douglas	Hongkong	21 Mei	New-York.
9 „	„	Bowene	G. Bilton	Melbourn	21 Junij	Singapore.
8 „	„	Glou Clune	R. Turnball	London	2 April	Shanghae.

In lading liggende Schepen te Samarang.

Vlag.	Benam.	Namen der Schepen.	Last.	Gezagvoerder.	Bestemming.	Agent[...]
Ned.	Schoener	St. Helena	189	J. A. H. Pille		Gezagvoer[...]
	Brik	Princes Amelie	169	W. Groeneveld	Nederland	B. Kopers[...]
„	Bark	Paul Johan	857	N. Kooij	„	I.C. en H[...]
„	„	Maria Adriana	879	C. J. Itz		„
„	Schip	Maria Magdalena	211	J. H. Willenbrink		Jacobson [...]
„	„	Stad Leijden	219	C. J. van der Poll		J. Hijman[...]
„	„	Stad Enschede	809	S. W. F. Kretschmer		Dorrepaal [...]
Hamb.	Schoener	Aegidius	117½	H. Mahlmann	China	Jacobson [...]
Ned. Ind.	„	Mohamat Kottee	20	Wak Sengadjie		Gezagvoer[...]
„	Brik	Lina	128½	Tan Soeij Lien		„
„	Bark	Poolko Saïda	76	Sech Alie Bannie		„
„	„	Alnoor	80	Sech Sultan bin Moht. Markie	Batavia	„
„	„	Kolatan	128	Baeu Assaeu		„
„	„	Fathool Manan	180	Sech Osman Bahasaar		„
„	Schip	Comba Torida	207	Said Abdulla Alhabassij		„
„	Bark	Fathool Hair	200½	Sech Moht. bin Oembark Bahalan	Priaman	„
„	„	Marzoek	90	Sech Abd. bin Osman Bahaloan	Balie	„

AAN- EN UITVOER TE SAMARANG,

van den 10den tot en met den 17den Julij 1865.

AANVOER.

Van Batavia met de Ned. Ind. bark Alnoor, kapt. *Sech Sultan Bin Mohamat Marzoekie*, 50 ks. cognac, *Nieuwveen & Schuijmer*, 88 kn. stoelen, *Jacobson & Co.*, 50 ks. cognac en 1 kt. diversen, *van den Broek & Veeckens*, 75 kn. dito, *Idem.* (*Uit het Entrepot aldaar*), 9 pak. en 11 kn. koperwerk, 470 zak. meel en 25 zak. salpeter, *Gasper & Co.*, 44 pik. kettingen, *P. Verschuur*, 10 kn. vruchten op water en 1 kt. klamboegoed, *Brandon & Ricardo*, 1000 keld. genever, *Soesman & Co.*, 5 ks. cognac, 1 kt. pangsie, 6 kn. wierook, 3 kn. vermillioen, 10 kn. meel, 8 pik. peper en 12 pik. was, *Oey Tjing Pang*, 150 blikken en 20 vn. meel, 1 kt. klamboegoed, 10 pik. dadels, 10 vn. brandewijn en 50 kn. cognac, *Order*.

Van Muntok en Palembang met de Ned. Ind. bark Kolatan, kapitein *Boen Assoen*. *Lading van Palembang*, 4820 zak. ongez. kapas en 1800 ps. stroo-zakken, *Order*.

Van Tagal met het Ned. schip Stad Enschede, kapt. *J. W. F. Kretschmer*, Ballast.

Van Macao met het Ned. schip St. Helena, kapt. *J. F. H. Pille*, 2671 koll. thee, 50 kn. tabak, 3 kn. sigaren, 1 kt. vermiceliie, 1 kt. zwavel, 11 koll. ijzerwaren, 647 koll. papier, 25 zak. zoet-hout, 12 tobben olie, 11 koll. phijcies, 1 kt. diversen, 8 kn. poepoor, 19 tobben Chin. waren, 14 zak. rubarber, 4 pak. gedr. visch, 9 kn. zijden goederen, 58 kn. jostiks, 80 bn. Chin. zakken, 2 kn. paddestoelen, 1 kt. schoenen, 4 kn. aardewerk, 4 tobben Chin. goederen en 1 kt. klaterkoper, *Diverse Chinezen*.

Van Sumbawa met de Ned. Ind. bark Fathool Manam, kapt. *Sech Mohamat Bin Osman Bakasoan*, 160 ps. paarden en ƒ 3000 aan zilveren munt, *Order*.

Van Nederland viâ Batavia met de Ned. bark Maria Adriana, kapitein *C. J. Itz*, 1 kt. schoenen, *Theunissen*, 10 vn. specie, *N. H. M.*, 10 kn. lijnwaden en 3 kn. koopmanschappan, *I. C. en H. Vereeniging*, 8 kn. provisien, 200 vs. boter en 22 vn. bloem, *Dorrepaal & Co.*, 1 kt. kleedingstukken, *van Deventer*, 1 kt. instrumenten, *Borel*, 7 kn. steenen, 155 duikers-buizen, 13 kn. bouten, 1420 ijzeren riels, 284 bundels lasch-plate, 2 kn. ijzerwerk en 1970 ps. dwarsleggers, *N. I. Spoorweg Maatschappij*, 7 kn. koopmanschappen, 50 ps. hammen en 6 kn. wijn, *Order*.

Van Pamacassan viâ Soerabaija met de Ned. Ind. bark Fathool Hair, kapt. *Sech Mohamat Bin Oembarak Bagaloan*. Zijnde deze lading van Pamacassan bestemd voor Padang. *Lading voor Soerabaija*, 35 ps. rood-katoen, En andere laeing van Boender bestemd voor Priaman.

Van Soerabaija met de Ned. Ind. bark Marzoek, kapt. *Sech Abdulla Bin Osman Bahasoan*, 84 pik. suiker, *B. van der Zwalie*, 2250 pik. rijst, 30 pik. aarden katjang, 70 pik. aardappelen, 1 pik. koperwerk, 10 Palemb. siridoosen, 40 corgs. en 16 ps. Eurp. lijnwaden en 5 pik. koffij, *Order*. Zijnde deze lading bestemd voor Singapoer.

UITVOER.

Naar Kottee met de Ned. Ind. bark Tatas Bandjarmassing, kapt. *Sarief Achmat Bin Abdul Rachman Baboot*, 25 kod. stroo-zakken, 34 pik. koperwerk, 20 kod. en 55 roll. Eurp. en Java lijnwaden, 8 rol. en 2 pak passement, 26 kod. pinangscharen, 11 doz. spiegels en kramerijen, 4 pik spijkers, 5 doz. kat. paijongs, 2 doz. messen, 15 doz. brillen, 1050 ps. lepels, 11 pik. poeder-suiker, 5 pik. klapper-olie, 19 doz. ko[...] scharen, 3 pik. rijst, 10 doz. Eurp. glazen-borden, 390 zak. [...] bn. anijs-zaad, 80 ks. cognac, 37 zak. salpeter, 650 vn. me[...] bier, 20,000 ps. gonie-zakken, 4 kn. kantoorbehoeften, 636 pik. 61 koijangs steenkolen, *Diverse Personen*.

Naar Riouw met de Ned. Ind. bark Ing Tjaij Goan, kapt. *Hay*, 60 pik. koperwerk, 4 pik. vischlijm, 5 pik. tripang, 13 [...] ting-matten, 8 pik. lerak-pitten, 43 kod. Java kleedjes, 12 pik. olie, 26 pik. aardappelen, 2 kod. Java tabak en ƒ 8000 aan zilver[...] *Diverse Personen*.

Naar Bandjarmassing met de Ned. schoener Amanatoor [...] kapt. *Said Oemar Bin Achmat Asoor*, 91 kod. Java kleedjes, [...] fluweel, 3½ kod. trompah, 18 kod. lantaarns, 9 kod. blikken siri[...] kod. trommels, 25 ps. schapen en 7 pik. uijen, *Diverse Arabie[...]*

Naar Singapoer met de Ned. Ind. bark Salak, kapt. *Koh Pie* [...] pik. katjang, 70 kod. Java kleedjes, 5 kr. Java tabak, 2 kn. vog[...] 100 pik. indigo en ƒ 6000 aan zilveren munt, *Diverse Personen*.

Telegram uit SOLO.

In de besproken zamenzwering vindt men t[...] den niemand van het Soeracartasche of Djocj[...] sche hof betrokken. Door onzen Resident, [...] spoedig alles bekend was, is de zaak in de ge[...] gestuit. Alle berigten van zeer geloofwaardig[...] blijkbaar goed ingerigte personen zijn gerustst[...]

Korrespondentie.

Alweêr wordt er geklaagd over den stoffigen toestand van [...] straten en wegen. Wij hopen, dat de bevoegde autoriteiten reeds [...] gegeven hebben, waardoor die klagt voorkomen wordt.

— De bijdrage over de *Heeredienstpligtigen* zal Vrijdag op[...] worden.

— J.... te..... Hartelijk dank voor uw belangstelling! W[...] uw artikel gaarne ontvangen.

— Het stuk van B. en dat van L., beiden te Padang, zijn n[...] plaatsing vatbaar.

— Het stuk over het *Ontvoeren van een kind* wordt a. s. [...] geplaatst. Zulk een schandaal *moet* bekend, als het waar is. Ee[...] we onderzoek doen.

Van elk ongeteekend artikel in dit Blad voorkomende, hetwe[...] bloote nieuwstijding of aankondiging bevat, is de schrijver voor [...] zoolang de schrijver niet genoemd wordt. DE REDAK[...]

Gedrukt ter Snelpersdrukkerij van DE GROOT, KOLFF & Co. S[...]